

Effektiv innovationspolitik i Danmark

Årsberetning for Rådet for Teknologi og Innovation for 2009

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Effektiv innovationspolitik i Danmark
Årsberetning for Rådet for Teknologi og
Innovation for 2009

Udgivet af:

Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Videnskabsministeriet
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 3544 6200
Fax: 3544 6201

Publikationen udleveres gratis, så længe
lager haves ved henvendelse til:

Rosendahl-Schultz Distribution
Herstedvang 4
2620 Albertslund
Kundeservice: 4322 7300
Telefax: 4363 1969
www.Rosendahl-Schultzgrafisk.dk
distribution@rosendahl-schultzgrafisk.dk

Publikationen kan også hentes på
Forsknings- og Innovationsstyrelsens
hjemmeside: <http://www.fi.dk>
ISSN nr. (internet): 1902 2611

Tryk: Grefte Tryk
Oplag: 500
ISSN nr.: 1902 2603
ISBN nr: 978-87-923-7272-7
ISBN web: 978-87-923-7291-8

>

Effektiv innovationspolitik i Danmark

Årsberetning for Rådet for Teknologi og Innovation for 2009

Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Indhold

1	Rådet for Teknologi og Innovation	3
1.1	Rådets opgaver	5
1.2	Rådets sammensætning	5
2	Rådets arbejde	9
2.1	InnovationDanmark 2009	9
2.2	Forenklinger af indsatsen over for virksomhederne – færre puljer	10
2.3	Matchmakerinitiativ	10
2.4	Serviceinnovation	11
3	Bevillinger og status	13
3.1	Samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner	13
3.1.1	Innovationsprojekter	13
3.2	Flere højtuddannede i erhvervslivet	25
3.2.1	Videnpiloter	25
3.2.2	ErhvervsPhD	27
3.3	Teknologisk infrastruktur og RTI's GTS-strategi	28
3.3.1	Rådets resultat- og tillægskontrakter med GTS-institutterne	29
3.4	Kommercialisering	29
3.4.1	Innovationsmiljøerne	30
3.4.2	Proof of concept	33
3.4.3	Opfinderrådgivningen	34
4.	Udvalg af effektanalyser fra 2009	37
4.1	Effektanalysen af innovationskonsortier	37
4.2	Effektmåling af videnpilotorordningen	38
4.3	Effektmåling af erhvervslivets forskning, udvikling og innovation	39
	Bilag 1. Oversigt over evaluering og analyser i 2009	43

1. Rådet for Teknologi og Innovation

Rådet for Teknologi og Innovation spiller en væsentlig rolle for udviklingen af innovationspolitik i Danmark. Innovationspolitikken skaber nye muligheder og fornyelse inden for både den offentlige og private sektor. Fornyelsen kan være inden for alle områder, for eksempel ledelse, produktion, organisation og tjenester.

Innovationspolitik har en vigtig opgave i at bygge bro mellem forskning og erhvervslivet, så den viden, der skabes, kan spredes og komme til gavn for alle. Derved kan innovationskraften styrkes i virksomhederne, så de fortsat kan konkurrere på nationalt og internationalt plan.

Rådet har det som mål at fremme produktivitet i virksomhederne samt vækst og beskæftigelse. For at nå disse mål søger rådet at få flere højtuddannede ud i virksomhederne, flere samarbejdsprojekter mellem virksomheder og videninstitutioner, øget værdiskabelse af den offentlige forskning, flere innovative virksomheder samt flere virksomheder der forsker og udvikler (både nye og gamle virksomheder).

Rådets vision

Danmark skal være en innovativ nation i 2020. Danske private og offentlige produktions- og servicevirksomheder skal igen være blandt de mest konkurrencedygtige og innovative i verden. Rådet ønsker gennem udbredt brug af ny viden og teknologi at bidrage til løsning af store samfundsmæssige udfordringer og understøtte udviklingen af nye innovationsformer i dansk erhvervsliv.

Rådets mission

Rådet for Teknologi og Innovation bidrager til vækst, innovation, beskæftigelse og produktivitet i dansk erhvervsliv. Rådets mission er:

- > At opbygge erhvervsrelevant forskning på de danske universiteter samt teknologi, ny viden og anvendt forskning i nettet af Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter
- > At skabe gode rammer for samarbejde, videnspredning og videndeling mellem videninstitutioner og virksomheder
- > At muliggøre kommercialisering og udnyttelse af viden og forskning til gavn for udvikling af viden- og teknologibaserede virksomheder
- > At øge det internationale samarbejde om viden og teknologi til gavn for Danmark

Lars Mikkelsen-Jensen,
formand

1.1 Rådets opgaver

Rammerne for rådets arbejde udgøres af Lov om Teknologi og Innovation.

Rådet skal arbejde med at:

- > understøtte virksomhedernes vækst, innovationsevne og innovationsaktiviteter samt sikre en effektiv spredning og kommercialisering af nye forskningsresultater, viden og idéer i erhvervslivet - herunder at fjerne barrierer herfor
- > bidrage til udvikling af det system af aktører, institutioner og virkemidler, der står for implementeringen af innovationspolitikken. Innovationssystemets indretning og virkemåde kan påvirkes gennem den førte innovationspolitik

Væsentlige områder for rådet:

- > Innovation, udvikling, spredning, udnyttelse og kommercialisering af forskningsresultater, ny teknologi, organisatorisk og markedsrettet viden
- > Forskning og teknologisk udvikling
- > Samarbejde og formidling af viden mellem forskere, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, teknologiske serviceinstitutter, andre videninstitutioner og virksomheder
- > Tilgang og udvikling af viden- og teknologibaserede virksomheder
- > Tilførsel af rådgivning og risikovillig kapital til innovative virksomheder
- > Tilførsel af innovationskompetencer til virksomheder
- > Internationalt samarbejde om udvikling og udnyttelse af viden og teknologi

Videnskabsministeren har anmodet rådet om i samarbejde med Forsknings- og Innovationsstyrelsen at administrere Videnskabsministeriets tilskudsordninger for viden-spredning og innovation.

Rådet har også en opgave i at rådgive om innovationspolitikken. I perioden 2007-2010 har Folketinget afsat omkring 3,5 mia. kr. til Rådet for Teknologi og Innovation.

1.2 Rådets sammensætning

Rådet har en formand og otte medlemmer. Sammensætningen af rådet skal sikre kompetencer inden for:

- > teknologisk udvikling og innovation i erhvervslivet
- > tilførsel af kapital og kompetence til virksomhedsudvikling
- > formidling og kommercialisering af forskningsresultater
- > samarbejde mellem virksomheder og forskere
- > forskningsinstitutioner
- > teknologiske serviceinstitutter
- > internationalt samarbejde om teknologi og innovation

Videnskabsministeren udpeger medlemmerne for 3 år ad gangen. Rådet er i sin nuværende sammensætning udpeget med virkning frem til 30. juni 2011.

Rådets mål, indsatsområder og programmer

Rådet har til formål at styrke den danske innovationspolitik gennem:

- > Videnindsamling
- > Videnspredning
- > Offentligt-privat samarbejde
- > Kommercialisering af viden og forskning
- > Etablering af og vækst i nye entreprenante og teknologibaserede virksomheder

Rådet arbejder med 4 indsatsområder for mere samspil mellem virksomheder og videninstitutioner, højtuddannede i virksomheder, teknologisk service og kommercialisering af forskning. Rådets indsats er samlet i 7 programmer, som angivet i figur 1 nedenfor.

Rådet igangsætter nye analyser, strategier og handlingsplaner og evalueringer inden for sit ansvarsområde og som kan støtte op om virksomhedernes behov for styrkelse af innovationspotentialer.

Figur 1: Rådets indsatsområder og programmer

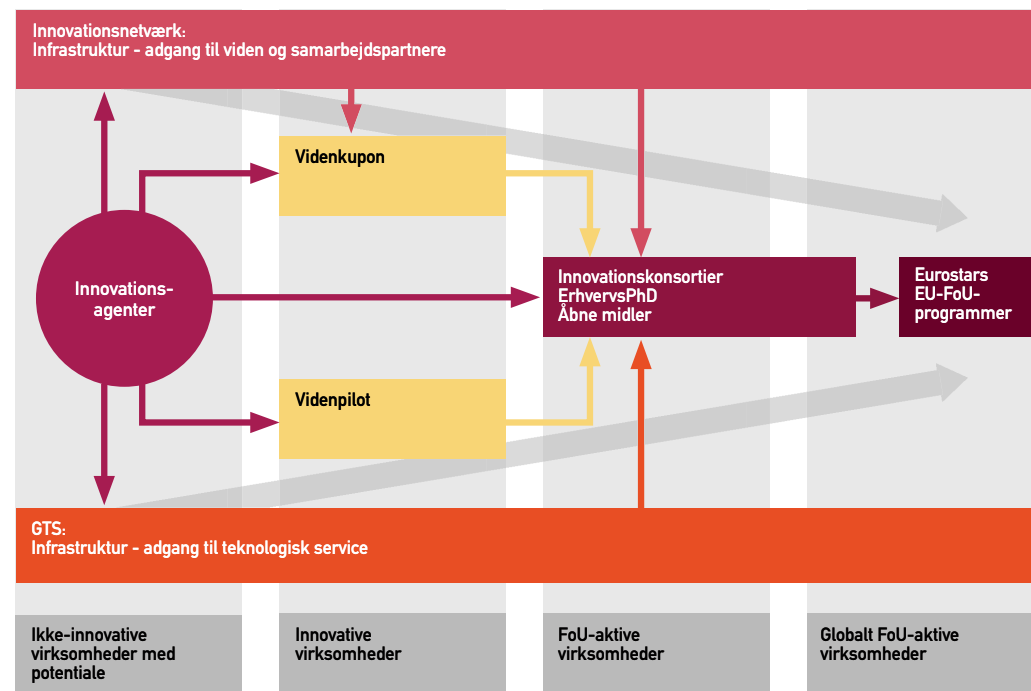
Indsatsområde 1	Indsatsområde 2	Indsatsområde 3	Indsatsområde 4	
Innovations-samspil mellem virksomheder og videninstitutioner	Højtuddannede i virksomheder	Teknologisk service	Kommercialisering af forskning	
Programmer: Innovations-netværk Innovations-projekter	Programmer: Videnpiloter ErhvervsPhD	Programmer: GTS-institutter	Programmer: Proof of concept Innovations-miljøer	
Tværgående indsatser				
Evaluering og effektmåling	Serviceinnovation og den offentlige sektor	Fremtidig produktion i Danmark	Internationalisering	SMV-strategi

Innovationsprojekter indeholder virkemidlerne innovationskonsortier, videnkupon, åbne midler og europæisk rettede programmer som Eurostars m.fl. Sammenhængen i indsatsen ses af figur 2.

>

Figur 2: Sammenhængen mellem virkemidler og virksomhedstyper

Sammenhæng mellem Rådet for Teknologi og Innovations virkemidler og forskellige virksomhedstyper

Birgitte Brinch Madsen

2 Rådets arbejde

Rådet vil arbejde for at støtte en mere virksomhedsrettet innovationspolitik, som blandt andet sikrer de bedst mulige rammebetingelser for erhvervslivets nationale og internationale innovationsaktiviteter. Samtidigt skal innovationssystemet være mere fleksibelt, så ændrede behov i erhvervslivet fortsat kan understøttes. Det er centralt, at brobygningen mellem forskning og erhvervsliv udbygges og styrkes. Derigennem kan den viden, som ligger i både virksomheder og videninstitutioner komme til gavn og blive udnyttet. Endelig skal virksomhederne have de rette redskaber til innovationsledelse, udvikling af nye teknologiske løsninger og værktøjer til at forstå kunders og brugeres behov.

Rådet har i 2009 lanceret tre strategier:

- > Strategi for GTS-nettet 2010-2015
- > Strategi for styrket kommercialisering af forskningsresultater
- > Strategi for evaluering og effektmåling af innovationspolitikken

En omtale af disse findes under de respektive afsnit i denne årsberetning.

2.1 InnovationDanmark 2009

Rådet udarbejdede i 2009 en evaluering af rådets indsats. Evalueringen er baseret på rådets mål for innovationspolitikken for 2007-2010:

1. Danske virksomheder skal blive mere og vedvarende innovative
2. Videnspredning og samarbejde mellem universiteter og virksomheder skal styrkes
3. Danske virksomheder skal have adgang til et innovationssystem, der kan måle sig med de bedste i verden
4. Danmark skal tilbage i top 3 på European Innovation Scoreboard

De seneste seks år har Europa-Kommissionen lavet en analyse, European Innovation Scoreboard, hvor EU-medlemslandenes innovationsevne sammenlignes og evalueres. Danmark er blandt de førende lande inden for innovation, men Danmark er faldet til en femteplads. Den globale konkurrence om at udvikle innovations- og konkurrenceevnen er blevet skærpet.

Evalueringen *InnovationDanmark 2009* viser, at rådet har nået de fleste af sine mål.

Antallet af højtuddannede i virksomhederne er historisk højt. For alle virksomheder er andelen af højtuddannede steget fra 15 procent i 2001 til 28,7 procent i 2007. I de små virksomheder med en til ni ansatte er andelen, der har højtuddannede, steget fra 10,8 procent til 25,6 procent.

Fra 2001 til 2007 er antallet af højtuddannede i virksomhederne steget fra 69.614 til 94.179. Især de små og mellemstore virksomheder med under ti ansatte aftager markant flere højtuddannede.

Der dokumenteres også helt nye tal for virksomhedernes samarbejde om innovation med videninstitutioner. Fra 2007 til 2008 er antallet af små og mellemstore innovative virksomheder, der samarbejder med videninstitutioner mere end fordoblet. Kun 4 % gjorde det i 2007, mens hele 9 % af de små og mellemstore innovative virksomheder samarbejdede med videninstitutioner i 2008.

Endelig dokumenteres det, at der er positive effekter på produktivitet i virksomhederne, øget innovationsevne og tydelige samfundsøkonomiske gevinster på beskæftigelse og vækst.

I InnovationDanmark 2009 har RTI en strategi for evaluering og effektmåling med tre sigtelinjer:

- > en systematisk opstilling af overordnede målsætninger og resultatmål for innovationsindsatsen
- > en systematisk monitorerings- og evalueringsindsats
- > en systematisk udvikling af nye statistikker, performanceregnskaber og effektmålinger af de privatøkonomiske og samfundsøkonomiske effekter

2.2 Forenklinger af indsatsen over for virksomhederne – færre puljer

Rådet har reduceret antallet af virkemidler yderligere i forhold til 2008, hvor rådet sammenlagde de tre daværende innovationsnetværksordninger i én ordning.

Rådet for Teknologi og Innovation besluttede i december 2009 på baggrund af et historisk højt antal projekter at sammenlægge videnkupon og forskningskupon til ét samlet tilbud til virksomhederne om støtte til videnopbygning og forskningssamarbejde. Dette tilbud er ”den nye Videnkupon”.

Rådets EU-forprojekt-ordning sammenlægges med de øvrige forskningsråds forprojektordninger og administreres af Eurocenter.

I 2009 ophørte desuden Den Regionale IKT-satsning.

2.3 Matchmakerinitiativ

Rådets initiativ i 2009 om matchmakere medvirker til at sætte fokus på at matche virksomheder med andre virksomheder, videninstitutioner og forskere om fælles forsknings- og innovationsprojekter. Rådets indsats for matchmaking er:

- > Styrkelse og synliggørelse af de innovationsnetværkenes matchmaking
- > Etablering af koordinerende ”paraplyorganisation” for udbydere af matchmaking
- > Igangsættelse af komplementære innovationsnetværk – inden for områder, som de igangværende netværk ikke dækker

Fra 2009 skal alle innovationsnetværk lave årlige handlingsplaner og budgetter for matchmaking.

Rådet har i 2009 etableret "Netmatch", som er en samlende organisation for matchmakere og innovative netværk. Formålet med Netmatch er at udvikle en række ydelser, som kan hjælpe innovationsnetværkene med at løse deres opgaver overfor virksomheder og videninstitutioner bedre, herunder særligt at styrke innovationsnetværkenes matchmakingaktiviteter og internationale samarbejde.

2.4 Serviceinnovation

Rådet har i 2009 nedsat et serviceudvalg, der skal bistå rådet

- > med at følge op på implementeringen af rådets serviceinnovationsstrategi
- > med ekspertviden inden for serviceområdet og komplementere rådet i dets arbejde med at fremme serviceinnovation og nye innovationsformer
- > gennem at komme med anbefalinger og forslag til rådet omkring ændringer og udviklingstendenser på serviceområdet samt relevante problemstillinger
- > med at sikre branchers, myndigheders og andre interessenters generelle opbakning til strategien
- > med at arrangere konferencer, seminarer og erfa-møder
- > med at udarbejde analyser mv. med fokus på serviceinnovation

Serviceudvalget består af 11 repræsentanter fra universiteter, organisationer og private virksomheder med RTI-medlem Line Rix fra 1508 A/S som formand. Indtil videre er der blevet afholdt fem møder i udvalget.

>

Line Rix

3 Bevillinger og status

3.1 Samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner

3.1.1 Innovationsprojekter

3.1.1.1 Innovationskonsortier

Innovationskonsortier er samarbejdsprojekter mellem virksomheder, universiteter og almenyttige rådgivnings- og vidensspredningsparter, som for eksempel de godkendte teknologiske serviceinstitutter (GTS). Herudover kan andre relevante typer af parter indgå.

Konsortierne udvikler i fællesskab viden eller teknologi, som er relevant for en større gruppe af danske virksomheder og ikke kun for de deltagende virksomheder.

Rådet har haft to udbud på innovationskonsortier i 2009. Der indkom i alt 37 ansøgninger i den første ansøgningsrunde med ønsker om medfinansiering på i alt 486,7 mio. kr. I anden ansøgningsrunde modtog rådet 30 ansøgninger med et ønske om medfinansiering på i alt 394 mio. kr. I alt har rådet godkendt 17 nye innovationskonsortier i 2009. De 17 konsortier modtager tilsammen et samlet tilsagn på 214 mio. kr. Hertil lægger parterne selv yderligere 286 mio. kr.

I gennemsnit deltager 5 virksomheder i hvert innovationskonsortium, idet der i alt er 85 virksomheder i de 17 nye konsortier. Af de 85 virksomheder er de 52 FoU-aktive SMV'er mens de 33 er større virksomheder. I gennemsnit lægger virksomhederne 3 mio. kr. af deres eget FoU-budget som medfinansiering i innovationskonsortiet.

Rådet har i 2009 offentliggjort en evaluering af innovationskonsortierne, "Analyse af forsknings- og udviklingssamarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner". Evalueringen viser, at både virksomheder og videninstitutioner oplever betydelige effekter af deres deltagelse. Konsortierne bidrager således til øget innovation og vidensspredning.

Nye konsortier i 2009:

1. Metoder til mere sikker måling af elektromagnetiske felter omkring komponenter i elektronikprodukter (EMC-design)
2. Mere miljø- og sundhedsvenlige metoder til fremstilling af aluminiumsbelægninger til overflader, som samtidig åbner for mere kreative anvendelser af materialet (Ideal Surfaces)
3. Lavere energiforbrug i bygninger gennem forbedrede byggematerialer (Energibesparende lette materialer til byggeriet)
4. Viden og værktøjer, der kan sikre hygiejnisk og smagsmæssig stabil produktion af øl fra mikrobryggerier (Dansk Mikrobryg)
5. Forbedrede metoder til karakterisering af nano- og mikropartikler (Nano- og mikropartikler – karakterisering, innovative anvendelser og miljørigtig teknologi - NaKIM)
6. Styrket anvendelse af CT scanning i industriproduktion (Center for industriel anvendelse af CT-scanning - CIA-CT: Avanceret 3D scanning for måling, kvalitetssikring og produktudvikling i industrien)
7. Nye ”drug delivery”-systemer gennem viden om hvordan strukturer og overfladekemi i farmaceutiske materialer påvirkes under fremstilling af lægemidler (NanoMorph)
8. Nye metoder til påvisning af infektioner og smerter i forbindelse med hofte- og knæproteser (Proteser: Reduktion af smerte og infektion)
9. Identifikation af nye biomarkører i kræftsvulster og udvikling af tilhørende udstyr og testmodeller, der i højere grad muliggør individualiseret behandling af kræftpatienter (Center for cellebiologisk sygdomsanalyse)
10. Større anvendelse af stålfiberarmet beton i egentlige bygningskonstruktioner (Bæredygtige betonkonstruktioner med stålfibre)
11. Ny avanceret materialeteknologi og nye processer, der muliggør masseproduktion af brændselsceller (Vedvarende energiteknologier)
12. Risikostyring på strategiske og operationelle forhold i globale virksomheder som supplement til traditionel økonomisk og forsikringsmæssig risikostyring (Risk management i extended enterprises)
13. Forståelse for hvordan nanostrukturerede materialer kan fremstilles billigt, præcist og i større serier ved brug af traditionelle produktionsteknologier (Innovativt industriel udnyttelse af nanoteknologi – NanoVation)
14. Flytning af forretningsfokus fra salg af produkter til øget fokus på forretningsmuligheder i after-sale-services med den maritime branche som case (Produkt-servicesystemer i den maritime branche - PROTEUS)
15. Teknologiplatform for indkapsling af aktivstoffer, der muliggør oral indtagelse og som samtidig betyder, at aktivstofferne frigøres det mest optimale sted i kroppen (Multifunktionelle indkapslingsteknologier - Multicaps)

16. Kortlægning og afbrydelse af smitteveje i institutioner samt øget viden om effekten af rengøring/desinfektion samt sammenhæng mellem desinfektion og overfladedesign (Sundhed i børneinstitutioner)

17. Ny viden om immunsystemet, der på sigt kan betyde, at autoimmune sygdomme kan kureres i stedet for blot lindres (Ny behandlingsmetoder mod immunsygdomme – TREG-center)

3.1.1.2 Åbne midler

Åbne midler er en åben pulje af midler, der kan søges til projekter, der ikke falder ind under de andre virkemidler. Formålet er at styrke samspillet mellem videninstitutioner og virksomheder om innovation og videnspredning til gavn for erhvervslivet. Alle projekter har fokus på det nye og innoverende.

I alt kom 21 ansøgninger med ønske om medfinansiering fra rådet på i alt 62,4 mio. kr. Ansøgningerne har et samlet budget på 139,4 mio. kr. Rådet har godkendt seks projekter.

Nye projekter i 2009

1. Big Science Sekretariatet - linket mellem dansk erhvervsliv og store forskningsinfrastrukturprojekter. Projektleder: Risø og DTU. Budget 7,3 mio. kr.
2. Open Minds. Projektleder AIM. Budget 8 mio. kr.
3. Urban Green. Projektleder Miljøpunkt. Budget 17 mio. kr.
4. Nationalt initiativ for Kommercialisering af Bioteknologisk Forskning: Biotek Inkubator. Projektleder COBIS. Budget 10,1 mio. kr.
5. From idea to business - the Asian approach - An innovation best practice exchange project with leading Asian companies and knowledge centers. Projektleder Universe Fonden. Budget 5,8 mio. kr.
6. Udbygning af samspillet mellem videninstitutioner og virksomheder i mode- og tekstilindustrien. Projektleder Dansk Mode og Tekstil. Budget 3,1 mio. kr.

3.1.1.3 Videnkupon

Videnkupon er rettet mod virksomheder, som ikke er vant til at samarbejde med forsknings- og videninstitutioner. Virksomhederne kan få mellem 50.000 og 100.000 kr. i rabat ved køb af rådgivning, sparring, uddannelse eller forskning i forbindelse med gennemførelse af et konkret udviklingsprojekt i virksomheden. Der er afsat op til 20 mio. kroner årligt i 2008-2009.

Siden offentliggørelsen har der været stor efterspørgsel på videnkuponer. I 2009 modtog styrelsen i alt 518 ansøgninger. Heraf blev der givet 342 tilsagn og 176 afslag. De fleste afslag er givet til virksomheder, der ikke levede op til virksomhedskravene. Der er samlet givet tilsagn for ca. 34 mio. kr.

Der laves løbende statistik over tilsagnene til videnkupon. Blandt andet laves der opgørelser over fordelingen af tilsagn i forhold til branche, geografisk placering af virksomhed og virksomhedsstørrelse:

Branche

Af de virksomheder, der fik tilsagn i 2009, beskæftiger knap 4 pct. sig med landbrug, fiskeri og/eller råstofudvinding. Andre 6 pct. befinder sig i bygge- og anlægsbranchen. 15 pct. er beskæftiget inden for videnservice. Endelig er ca. 43 pct. engageret i fremstillings- og maskinindustrien, imens de resterende virksomheder er nogenlunde jævnt fordelt over alle øvrige brancher.

Region

Region Hovedstaden er den region, som optræder hyppigst, hvad angår den geografiske placering af de virksomheder, der fik tilsagn i 2009. I denne region er 33 pct. af arbejdsstederne placeret. Henholdsvis 24 og 21 pct. af virksomhederne ligger i Region Sjælland og Region Nordjylland. Endeligt følger Region Midtjylland og Region Syddanmark med lige knap 10 pct. af virksomhederne i hver af disse regioner.

Virksomhedsstørrelse

38 pct. af tilsagnene til videnkupon blev i 2009 givet til virksomheder med mellem 10 og 50 ansatte. Virksomheder med færre end 10 ansatte modtog 42 pct. af de tilsagte, imens virksomheder med mere end 50 ansatte modtog de resterende 20 pct.

Virksomhederne samarbejder primært med GTS-institutterne. For eksempel er Teknologisk Institut involveret i 58 pct. af de projekter, der har fået tilsagn, og AgroTech i ca. 10 pct. I 90 pct. af de ansøgninger, der har fået tilsagn, figurerer et GTS-institut som den samarbejdende videninstitution. Til sammenligning er der kun i ca. 10 pct. af projekterne givet tilsagn til et universitet.

3.1.1.4 Finansiering af dansk deltagelse i internationale programmer

RTI har siden 2008 finansieret den danske deltagelse i 3 internationale programmer, der medfinansieres af EU under det 7. rammeprogram for forskning og udvikling. Det drejer sig om AAL, ARTEMIS og Eurostars.

Der er en række forhold, der er fælles for de tre programmer:

- > Programmerne er vedtaget af Europa-parlamentet og Ministerrådet i henhold til den fælles beslutningsprocedure.
- > Den danske deltagelse er godkendt af RTI, regeringen og Folketinget.
- > Ansøgninger evalueres og rangordnes efterfølgende af internationale ekspertpaneler.
- > Alle medlemslande er forpligtet til at følge rangordenen i fordelingen af deres respektive bevillinger til nationale deltagere i projekter.
- > Den nationale bevilling medfinansieres af "top-up" penge fra 7. rammeprogram.
- > Alle tre programmer er igangsat i 2008 og løber i første omgang til 2013, hvor der skal tages stilling til, om de skal forlænges i det 8. rammeprogram.

Udviklingen i ansøgninger og bevillinger i 2008 og 2009 er beskrevet nedenfor for tre programmer.

AAL-programmet

Under AAL-programmet (Ambient Assisted Living Joint Programme) har der foreløbigt været gennemført to udbud med tilskud til innovationsprojekter. Udbuddene har omhandlet ikt-løsninger til hhv. afhjælpning af kroniske lidelser (2008) og understøttelse af social interaktion mellem ældre (2009). Et tredje opslag forventes offentliggjort ultimo januar 2010 med fokus på ikt-understøttelse af ældres uafhængige livsførelse og aktive deltagelse i samfundslivet.

Det samlede tilskudsbudget for det andet udbud var 450 mio. kr., hvoraf de deltagende lande bidrog med 277,5 mio. kr. og EU med 172,5 mio. kr. Det vil sige, at hver projektbevilling normalt består af 60% nationalt og 40% EU-bidrag (hvortil kommer partnerens egen finansiering). Det samlede danske tilskudsbidrag er på 3,75 mio. kr., som suppleres med 2,25 mio. kr. fra EU-kommissionen, dvs. i alt 6 mio. kr. til dansk deltagelse.

Den danske deltagelse i ansøgningsrunderne har været stigende og omfattede under den anden udbudsrunde 18 danske partnere (heraf 11 SMVer) fordelt på i alt 9 ansøgninger. Der er foreløbig igangsat et dansk-koordineret projekt.

ARTEMIS

I forbindelse med det fælles teknologiinitiativ (JTI) ARTEMIS har der i 2009 været gennemført to udbudsrunder med tilskud til innovationsprojekter.

Det samlede tilskudsbudget for det andet udbud var på i alt 784 mio. kr., heraf 506 mio. kr. national finansiering og 278 mio. kr. fra EU. Der er indgået eller vil blive indgået endelig aftale om gennemførelse af 11 nye ARTEMIS projekter med start primo - medio 2010 med et samlet tilskudsbeløb på 668 mio. kr. Danmarks tilskudsbidrag er 14,4 mio. kr., suppleret med EU's bidrag på 4,9 mio. kr., i alt 19,3 mio. kr. i tilskud til danske projektdeltagere.

På baggrund af ansøgningsrunderne i 2009 forventes igangsat 6 projekter med dansk deltagelse ud af 13 projekter, der forventes igangsat.

Eurostars-programmet

Eurostars-programmet er etableret i et samarbejde mellem en gruppe EUREKA-lande og EU's 7. rammeprogram. Eurostars blev startet i 2008 og er målrettet europæiske forskningsintensive SMV'er, der ønsker at indgå i internationale samarbejdsprojekter om markedsrettede forsknings- og innovationsprojekter. Der er budgetterede med 3 mia. kr. i tilskud i perioden 2008 til 2013, heraf medfinansierer medlemsstaterne 2.250 mio. kr. og EU 750 mio. kr.

Eurostars-programmet er åbent for ansøgninger fra alle fagområder. Omkring 40 pct. af ansøgningerne er inden for IKT-området, 35 pct. inden for biotek/biomed og omkring 20 pct. inden for miljø- og energiteknologi.

Der har været afholdt 1 udbud i 2008 og 2 udbudsrunder i 2009. Det samlede projektbudget for alle ansøgningsrunder er på ca. 8,5 mia.kr. fordelt på lidt over 800 ansøgninger. Omkring 75-80 pct. af projektdeltagerne er SMV'er, 20 pct. er universiteter og andre videninstitutioner og 2 pct. er store virksomheder med over 250 ansatte.

Programmet er interessant for SMV'er i europæiske lande med en meget åben og forskningsorienteret økonomi. Danmark, Sverige, Norge, Israel og Holland ligger helt i top, når der regnes på antallet af ansøgninger i forhold til landenes størrelse. Det har desuden vist sig, at ansøgere fra disse lande klarer sig relativt bedre i evalueringen end ansøgere fra andre lande.

I gennemsnit støttes 20-25 pct. af ansøgningerne. Indtil august 2009 kunne danske SMV'er søge forprojekt-tilskud under RTI's forprojektordning.

Ulla Wewer

Forprojekter til EU's 7. rammeprogram

Formålet med initiativet er overordnet at øge antallet af danske SMV'er, der ansøger og deltager i EU's 7. rammeprogram for forskning og udvikling. Dermed skal initiativet være med til at sikre, at danske virksomheder opnår økonomisk støtte til den del af virksomhedens forsknings- og udviklingsaktiviteter, der egner sig til et fælleseuropæisk forskningssamarbejde, samt at virksomhederne får adgang til den viden, der findes i andre europæiske virksomheder og forskningsinstitutter.

SMV'er kan gennem EU-forprojektet søge op til 120.000 kr. til det forberedende arbejde med at indsende en ansøgning til EU's 7. rammeprogram. I visse tilfælde kan en brancheforening eller en anden virksomhedssammenslutning ligeledes søge om et EU-forprojekt. Ordningen tilbyder op til 50 pct. medfinansiering af afholdte udgifter til løn, rejser og ekstern hjælp.

Der blev i 2009 givet 39 tilsagn til forprojekter.

Hvilke virksomheder søger?

Selv om virksomheder med op til 250 ansatte kan anvende ordningen, har det vist sig, at relativt få procent af de ansøgende virksomheder har over 50 ansatte. Af ansøgningsskemaerne fremgår det endvidere, at mange af virksomhederne har under 10 ansatte. I tabel 1 er anført fordelingen af tilsagnsmodtagerne i 2008 og 2009 fordelt på virksomhedsstørrelse.

2009		
Antal ansatte	Antal virksomheder	Andel (%)
0-50	35	89,7
50-250	4	10,3
Total 2009	39	100,0

3.1.2 Innovationsnetværk

I 2009 eksisterer der i alt 23 nationale innovationsnetværk i Danmark.

CASE:

Samarbejde mellem inco Danmark, RUC og DANVIFO på Bornholm

inco Danmark er en engrosvirksomhed med 430 ansatte, der fungerer som totalleverandør til fødevarebranchen. Virksomheden har mange mindre kunder inden for bl.a. caféer, restauranter, catering og fødevarebutikker. Kunderne efterspørger ofte nye produkter, og inco Danmark indgår derfor i en del samarbejder om produktudvikling. inco Danmark er dog generelt en meget driftsfokuseret virksomhed, der ikke har haft formelle processer for innovation.

Det var baggrunden for, at innovationsnetværket DANVIFO foreslog inco Danmark at medvirke i et innovationsprojekt. DANVIFO har i samarbejde med forskere på RUC etableret et såkaldt "Innovationslaboratorium". Udover at skabe innovation i de deltagende virksomheder, er formålet at udvikle en drejebog for at arbejde med innovation inden for oplevelsesområdet.

To RUC-forskere har samlet, hvad der internationalt foreligger af metoder og guides inden for serviceinnovation. De bruger Innovationslaboratoriet til at tilpasse værktøjerne til mindre og mellemstore service- og oplevelsesvirksomheder. inco Danmark var i udgangspunktet skeptiske over for, hvad de kunne bruge

forskere til. Men virksomheden blev begejstret for resultatet og oplever, at samarbejdet med RUC har tilført en masse viden om at arbejde systematisk med innovation og om at koble kunder og leverandører.

Konkret gik projektet ud på at udvikle en biodynamisk, fedtfattig mælk, som er særligt egnet til at skumme og komme oven på kaffe. Udover inco Danmark og RUC deltog en café og et mejeri. RUCs deltagelse – og drejebogen – betød bl.a., at der blev arbejdet systematisk med at involvere caféens personale og få dem til at føle ejerskab til produktet. Der blev lagt en strategi for, hvordan caféen skulle kommunikere om produktet til deres kunder, og der blev arbejdet med at formidle caféens ønsker til produktet til mejeriet.

Projektet har betydet, at inco Danmark har fået appetit på at samarbejde med videninstitutioner. I første omgang er samspillet med RUC blevet videreudviklet:

Der er startet et nyt innovationsprojekt med RUC-forskerne, hvor inco Danmark sammen med en leverandør og tre kunder arbejder på at udvikle et nyt dansk pastaproduct baseret på durumhvede fra Bornholm (det eneste sted hvor der vokser durumhvede i Danmark).

Annette Toft

Nationale innovationsnetværk	
Fagområde	Navn på innovationsnetværket
Informations- og kommunikationsteknologi	> Innovationsnetværket for informationsteknologi - INFINIT
	> Innovationsnetværket Animation Hub
Produktion, nye materialer	> Innovationsnetværket AluCluster
	> Innovationsnetværket for Livsstil - Bolig og Beklædning
	> Innovationsnetværket Lydteknologi
	> Innovationsnetværket for Dansk Lysteknologi
	> Innovationsnetværket PlastNet
	> Innovationsnetværket RoboCluster
Fødevarer, primærerhverv	> Fødevaresektorens innovationsnetværk
Energi	> Innovationsnetværket for Biomasse
	> Innovationsnetværket OffshoreCenter Danmark
	> Innovationsnetværket VE-NET
Miljø	> Innovationsnetværket for Miljøteknologi
	> Partnerskabet Vand i byer
Sundhed/medico	> Innovationsnetværket BioPeople
	> Partnerskabet LEV VEL – innovation til ældre
	> Partnerskabet for innovative løsninger til kronisk syge (UNIK)
Byggeri	> Innovationsnetværket for byggeri - INNOBYG
Transport	> Transportens Innovationsnetværk
Service	> Innovationsnetværket Service Platform
	> Innovationsnetværket for Kommunikation og Markedsføring
Oplevelsesøkonomi og turisme	> Innovationsnetværket for Videnbaseret Oplevelsesøkonomi

Performanceregnskabet for 2009 viser, at netværkenes indsats tydeligt kan aflæses på virksomhedernes bundlinjer. En særlig spørgeskemaundersøgelse blandt de deltagende virksomheder i netværkenes *innovationsprojekter* har kortlagt effekterne af projekterne.

Undersøgelsen viser:

- > At halvdelen af alle virksomheder, der deltog i innovationsprojekter i perioden 2006-2007, allerede er blevet mere innovative.
- > At ni ud af ti virksomheder forventer at skabe innovationer inden for nogle år i forlængelse af, at de har deltaget i et innovationsprojekt.
- > At netværkenes innovationsprojekter tilfører virksomhederne en bred vifte af kompetencer. Mange virksomheder angiver at have fået viden om forhold som markedsforståelse, brugeradfærd, værdikædesamarbejde og innovationskoncepter gennem projekterne.
- > At innovationsprojekterne yder et væsentligt bidrag til, at virksomhederne opbygger langvarige relationer til videninstitutioner.
- > At mere end en tredjedel af virksomhederne som direkte følge af projektdeltagelsen bruger videninstitutioner som rådgivere og sparringspartnere. Flere virksomheder ser det altså nu som naturligt at henvende sig til fx et universitet for at få rådgivning og sparring på et specifikt område.

Herudover viser regnskabet:

- > At 145 virksomheder i gennemsnit deltog i hvert netværks aktiviteter. I 2007 var tallet 86.
- > At 408 virksomheder i 2008 udviklede nye produkter, ydelser eller processer som følge af, at de deltog i netværkenes aktiviteter.
- > At 466 virksomheder i 2008 fik idéer, som senere kan blive til nye produkter, ydelser eller processer.
- > 74 pct. af de virksomheder, der har udviklet nye produkter, ydelser eller processer, kommer fra et af de 11 netværk, der er etableret før 2004. Det betyder, at det ofte tager nogle år, før netværkenes indsats kan aflæses på den erhvervsmæssige bundlinje.
- > At 924 virksomheder i 2008 deltog i konkrete samarbejdsprojekter med videninstitutioner på grund af deres deltagelse i netværkene.
- > At 305 af disse virksomheder aldrig før havde samarbejdet med videninstitutioner.
- > At i alt 3918 virksomheder deltog i en eller flere aktiviteter under netværkene i 2008.

CASE:**Case fra innovationsnetværket "Livsstil, Bolig og Beklædning" i Herning**

Karup Partners er en mindre møbelvirksomhed med syv ansatte og en omsætning på ca. 20 mio. kr. Virksomhedens har specialiseret sig inden for funktionelt design (pladsbesparende møbler, der kan bruges til flere formål) og futon (en speciel type madras, der bruges i japanske senge).

Virksomheden konkurrerer på at være specielle med hensyn til funktionalitet og design og samtidig kunne sælge til rimelige priser via postordrefirmaer i bl.a. Tyskland og Frankrig. I takt med at større møbelproducenter er blevet bedre til produktudvikling, er kravene til kreativt og nytænkning øget i Karup Partners. Virksomheden indgår derfor aktivt i innovationsnetværket "Livsstil, Bolig og Beklædning". De deltager bl.a. i projektet "Videncocktail", der handler om at styrke mindre træ- og møbelvirksomheders brug af videninstitutioner.

Første led i Videncocktail er et innovationstjek, hvor virksomhedens potentialer for innovation analyseres ved hjælp af et såkaldt IQ-værktøj. Innovations-tjekket førte i Karup Partners til et samarbejdsprojekt, hvor studerende på Aalborg Universitet skulle forsøge at redefinere futonbegrebet. Seks grupper af studerende på arkitektlinjen skulle konkurrere om at udvikle det bedste forslag – og den første prototype – baseret på input fra Karup Partners om deres marked, kunder og mulige kanaler til at hente inspiration.

Det vindende produkt blev NEST - en futonstol der kan foldes ud og bruges som madras. Prototypen var færdig i starten af 2009 og blev straks præsenteret på Köln-messen i februar.

3.2 Flere højtuddannede i erhvervslivet**3.2.1 Videnpiloter**

Videnpiloter er et tilbud til SMV'er om ansættelse af en højtuddannet medarbejder. Formålet er at få flere akademikere ud i virksomheder, der ikke har erfaring med at ansætte højtuddannede medarbejdere. Samtidig skal ansættelsen af en videnpilot styrke samarbejdet mellem de små og mellemstore virksomheder og videninstitutionerne.

Virksomheder med to til 100 ansatte kan få et tilskud på 10.000 kr. om måneden i op til 12 måneder til at ansætte en videnpilot. Videnpiloten skal i perioden gennemføre en konkret udviklingsopgave.

Rådet godkendte i alt 79 ansøgninger om videnpiloter i 2009, hvilket er et fald på 17 videnpiloter i forhold til året før. Forklaringen skal findes i, at virkemidlet Videnpiloter i 2009 på finansloven var skåret ned fra 31,1 millioner kr. til 4,4 millioner kr. Når det alligevel lykkedes at give tilsagn for i alt 12,6 millioner kr., så skyldes det et stort tilbageløb fra de tidligere år. For at mindske netop dette tilbageløb af uudnyttede midler reviderede Rådet for Teknologi og Innovation i sommeren 2009 kravene til virksomhederne, som herefter må anvende videnkuponordningen, hvis de har behov for tilskud til at købe viden på videninstitutionerne.

>

Thorkild E. Jensen

I 2009 blev der desuden gennemført en effektmåling af videnpilotordningen, som viser at virksomheder der deltager i ordningen, har højere stigninger i bruttofortjenesten end tilsvarende kontrolvirksomheder. I året efter videnpilotprojektets afslutning har de deltagende virksomheder gennemsnitligt 1,1 mio. kr. højere bruttofortjeneste end virksomheder i kontrolgruppen.

Virksomheder, der deltager i ordningen, har også en bedre overlevelseseffekt end virksomheder i kontrolgruppen.

3.2.2 ErhvervsPhD

ErhvervsPhD-ordningen skal fremme forskning og udvikling i dansk erhvervsliv. En ErhvervsPhD er et treårigt forskningsprojekt og en forskeruddannelse, hvor den studerende ansættes i en virksomhed og indskrives på et universitet. Denne kombination giver den studerende en unik indsigt i både erhvervslivets og universiteternes forskning og udvikling.

Der er i 2009:

- > Blevet ansøgt om 184 ErhvervsPhD-projekter
- > Godkendt 98 ErhvervsPhD-projekter
- > Videreført en løbende informationskampagne for at øge bredden og mængden af ansøgere
- > Sket en forhøjelse af ordningens tilskud
- > Sket en videre forenkling af reglerne for ErhvervsPhD-ordningen

I de projekter, der er godkendt i 2009, er 36 pct. af de deltagende virksomheder små eller mellemstore virksomheder. Det er på niveau med 2008, hvor 37 pct. var i små eller mellemstore virksomheder. I 30 pct. af de godkendte projekter ligger de deltagende virksomheder uden for hovedstadsområdet. Til sammenligning var tallet 47 pct. i 2008.

I 2009 udgør projekter inden for de merkantile, samfundsvidenskabelige og humanistiske områder godt 27 pct. af det samlede antal godkendte projekter, hvilket udgør en lille stigning i forhold til 2008, hvor tallet var 24 pct.

CASE:**Viden om vinden er guld værd**

Alle taler om vejret - men hvem gør noget ved det?

ErhvervsPhD-studerende Tryggvi Jónsson er rent faktisk en af dem, der gør sit til, at Danmark kan leve op til sin ambitiøse målsætning om, at halvdelen af vores strømforbrug på sigt stammer fra vedvarende energi. Og dermed gør han også sit til, at klimaet og vejret er til at leve med i fremtiden.

Tryggvi Jónsson er ansat i ENFOR i Hørsholm, hvor han arbejder med at forudsige den pris, energisektoren og i sidste ende forbrugerne skal betale for elektricitet i Nordeuropa. Den 26-årige Master of Science påbegyndte i november 2008 et treårigt ErhvervsPhD-projekt i samarbejde med DTU og ENFOR.

En af de helt store udfordringer for energiselskaberne er at forudsige hvor meget elektricitet, der kan produceres, hvis det blæser kraftigt, stormer, suser eller slet og ret er vindstille. Det skyldes, at selskaberne forpligter sig til at levere en vis mængde strøm på et givent tidspunkt. Kan de ikke det, bliver de

straffet økonomisk. Og ikke mindst vinden kan være uforudsigelig.

”Derfor er det uhyre vigtigt at kunne inkludere information om alle relevante forhold, når selskaberne lægger sig fast på, hvor meget strøm de kan sælge,” siger Tryggvi Jónsson. Gennem sit projekt undersøger han, hvordan energiselskaberne kan optimere og målrette deres forudsigelser til bestemte markeder.

En lille virksomhed som ENFOR med fire ansatte er helt afhængig af adgang til viden fra omverden, og derfor er ErhvervsPhD-projektet et værdifuldt redskab. Direktør og stifter Torben Skov Nielsen siger, at virksomheden havde et godt forhold til DTU i forvejen, men at ErhvervsPhD-projektet skaber rammerne for et ”systematisk samarbejde med konkret indhold og mål.”

”Vi får adgang til et forskningsmiljø, vi ikke selv ville være i stand til at etablere. For en lille virksomhed er det utroligt vigtigt at få input udefra og kunne tale med andre på et højt fagligt niveau,” siger Torben Skov Nielsen.

3.3 Teknologisk infrastruktur og RTI's GTS-strategi

I forlængelsen af den internationale evaluering af nettet af godkendte teknologiske serviceinstitutter (GTS) der blev afsluttet primo 2009, har Rådet for Teknologi og Innovation udarbejdet en strategi for GTS-nettets udvikling i perioden 2010-2015.

Rådet har i strategien formuleret en vision om, at GTS-nettet skal være den centrale aktør i at gøre danske SMV'er mere innovative og globalt konkurrencedygtige. Dette sker gennem opbygning af nye anvendelsesorienterede F&U-kompetencer og teknologisk infrastruktur, der kan øge forsknings- og udviklingsindsatsen i dansk erhvervsliv.

Rådet vil generelt løfte GTS-nettet højere op i videnkæden gennem at understøtte samarbejder med universiteter og andre videninstitutioner, understøtte international videnhjemtagning, sikre GTS-nettets fokus på behovene i dansk erhvervsliv og især små og

mellemstore virksomheder samt understøtte GTS-nettets indre og ydre sammenhængskraft. Rådet vurderer, at det er vigtigt at styrke bevillingerne til GTS-området.

GTS-nettet består af 9 institutter, der tilsammen havde ca. 3250 medarbejdere, og en årlig omsætning på 2,82 mia. kr. i 2008, hvilket er en omsætningsmæssig stigning på knapt 15 pct. i forhold til året før.

3.3.1 Rådets resultat- og tillægskontrakter med GTS-institutterne

	RTI-midler	Omsætning	RTI-midler i pct. af omsætning
AgroTech	18,50	85,1	21,7 pct.
Alexandra Instituttet	13,55	81,9	16,5 pct.
Bioneer	15,00	43,2	34,7 pct.
Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut	6,75	114,9	5,9 pct.
DELTA	37,67	252,3	14,9 pct.
Dansk Fundamental Metrologi	13,30	18,1	73,5 pct.
DHI	41,80	723,7	5,8 pct.
FORCE Technology	51,40	1.056,0	4,9 pct.
Teknologisk Institut	96,40	841,6	11,5 pct.
I alt	294,37	3.216,8	9,2 pct.

I 2009 afsluttedes de eksisterende resultatkontrakter for perioden 2007-2009, hvor Rådet udover de almindelige aktiviteter havde særligt fokus på strategiske og klima-relaterede indsatser.

Rådet forhandlede og indgik nye resultatkontrakter for perioden 2010-2012. Resultatkontrakterne er blevet til efter en offentlig proces, hvor interesserede via debatsiden www.bedreinnovation.dk kunne kommentere på de mere end 200 forskellige aktiviteter, der var til GTS-nettets fokus i strategiperioden. Siden havde mere end 7000 unikke besøgende, og der blev givet mere end 200 eksterne kommentarer til forslagene.

Rådet har besluttet samlet at bevilge knap 950 mio. kr. til aktiviteter, der relaterer sig til GTS-nettet og de enkelte institutter i perioden 2010-2012. Hovedparten af disse aktiviteter er nu kontraktmæssigt på plads med institutterne, og de resterende indsatser vil blive udmøntet i løbet af 2010.

3.4 Kommercialisering

I 2009 lancerede RTI desuden en strategi for kommercialisering af forskningsresultater, "Styrket kommercialisering af forskningsresultater". Området har gennem en årække været inde i en positiv udvikling, hvor antallet af opfindelser, patenter og nye virksomheder fra forskningen er vokset, og der er tiltrukket øget kapital fra private investorer. Ikke desto mindre er der også en række udfordringer, som rådet adresserer i sin nye strategi.

Med strategien ønsker rådet at skabe gunstige rammer for forskere og iværksættere, der kommericaliserer ideer og opfindelser fra forskningen. Det skal ske ved at gøre op med en række barrierer og skabe stærkere incitamentter til kommericalisering.

3.4.1 Innovationsmiljøerne

Formålet med innovationsmiljøordningen er at skabe og udvikle flere videntunge iværksættervirksomheder med unikke kompetencer, som kan blive morgendagens vækstvirksomheder. Innovationsmiljøerne bidrager til dette formål ved at identificere og vurdere forretningsideer med kommericaliseringspotentiale, samt hjælpe lovende videniværksættere med at realisere disse projekter gennem tilførsel af udviklingskapital.

Innovationsmiljøerne arbejder i det meget tidlige stadie af kommericaliseringsprocessen, hvor der er betydelig usikkerhed om, hvorvidt sådanne projekter kan realiseres.

På baggrund af et EU-udbud har videnskabsministeren godkendt seks innovationsmiljøer, som i perioden 2009-2011 skal bistå videnbaserede danske iværksættere med klog kapital i form af professionel rådgivning og risikovillige investeringer.

De 6 innovationsmiljøer er:

- > CAT Innovation A/S
- > DTU-Symbion Innovation A/S
- > Innovation Midtvest A/S
- > NOVI Innovation A/S
- > Syddansk Teknologisk Innovation A/S
- > Østjysk Innovation A/S

Innovationsmiljøet skal:

- > opsøge og screene risikobetonede kommericaliseringsideer
- > investere i de kommericaliseringsideer, der vurderes som lovende
- > sikre adgang til de rette faciliteter for de videnbaserede iværksættere, som innovationsmiljøerne involverer sig i
- > rådgive og sparre med iværksættere omkring modningen af kommericaliseringsideen, samt følge op på aftalte milepæle
- > hjælpe iværksætteren med at få skabt kontakt til og indgået aftaler med relevante private investorer, så den fornødne kapital tiltrækkes

Innovationsmiljøerne samarbejder med videnbaserede iværksættervirksomheder i op til tre etaper: forundersøgelser, primære forprojekter og sekundære forprojekter. Innovationsmiljøerne kan investere op til 6 mio. kr. i virksomheden (gældende fra 1. april 2010).

Centrale resultater fra innovationsmiljøerne:

- > Innovationsmiljøerne gennemfører årligt i størrelsesordenen 250-300 forundersøgelser og investerer på vegne af staten i godt 40-60 nye virksomheder om året
- > Der blev i 2008 startet flest virksomheder inden for bioteknologi og medico-sektoren

>

Mikael Sloth

- > Der var pr. 31. december 2008 257 virksomheder i innovationsmiljøernes portefølje
- > Knap halvdelen af virksomhederne har udspring i universiteter, hospitaler eller andre videninstitutioner
- > De videnbaserede iværksættere, som innovationsmiljøerne har investeret i, har en gennemsnitlig overlevelseshastighed på 43 pct. i et 5-årigt perspektiv
- > I 2008 tiltrak innovationsmiljøerne godt 500 mio. kr. i privat investeringskapital til deres porteføljevirkomheder, hvilket var en tilbagegang på 40 pct. i forhold til rekordåret 2007.
- > Inden for de sidste 5 år har innovationsmiljøerne tiltrukket mere end 6 gange så meget privat kapital, som der er investeret statslig kapital i porteføljevirkomheder
- > Inden for de sidste 3 år, er der sket en tilbagebetaling af de statslige investeringer på knap 100 millioner kr.

CASE

ScreenTicket fik startkapital gennem innovationsmiljøerne

Computeren, pungen og telefonen er smeltet sammen i nutidens mobiltelefoner. Det baner vejen for, at man på mobilen både kan se på en eventkalender eller køreplan, bestille billetter, betale dem og få en digital billet via sms. Ved indgangen til arrangementet eller toget, kan man vise den kopisikrede billet på telefonens skærm.

Det er kort fortalt idéen bag firmaet ScreenTicket skabt af iværksætterne Sead Bajrovic, David Ventzel og Jathavan Shanmugam. Den har vist sig at være så god, at både kunder, brugere og investorer har taget den til sig.

Virkomheden er samtidig på vej ud over landets grænser.

ScreenTicket er i gang med at etablere sig i USA og Sverige via samarbejdspartnere med stort lokalkendskab.

Skabertrang som drivkraft

Allerede mens de tre ildsjæle bag firmaet var under uddannelse, satte de sig det mål, at de ville skabe en erhvervs-succes sammen.

- Vi har en skabertrang, der driver os fremad. Vi kan lide selv at tage beslutningerne og skabe noget nyt, forklarer CEO Sead Bajrovic.

Stifterne kom på prøve, da startkapitalen skulle skaffes. Men Østjysk Innovation kunne se potentialet i idéen bag ScreenTicket.

Dermed kom en prototype og den første kunde i hus.

- Vi mødte stor lydhørhed i innovationsmiljøet.

Potentialet blev undersøgt seriøst, og vi fik kortlagt teamets personlighedsprofiler.

Østjysk Innovation er med til at sikre, at vi udvikler os løbende og kommer ud på markedet, oplever Sead Bajrovic.

Kunsten at komme først

ScreenTickets ledelse har øjnet et nyt og voksende marked tidnok til at kunne blive en såkaldt first mover med de fordele, det giver.

Ambitionen er, at den gode timing skal gøre ScreenTickets løsning til den mest populære, så den på sigt kan blive en decideret international standard på dette felt. I slutningen af 2009 vandt løsningen en pris i en iværksætterkonkurrence i USA på grund af sit potentiale for at blive stor succes på det amerikanske marked.

- Mobilmarkedet udvikler sig meget hurtigt. Investorerne har givet os ro til at fokusere på salg og videreudvikling. Det ville have forhalet vores udvikling og forringet vores chancer for succes, hvis vi skulle bruge endnu mere tid på at søge kapital, konstaterer Sead Bajrovic. En stærk bevidsthed om værdien af netværk har også hjulpet ScreenTicket godt på vej.

Mange timer er blevet brugt på at være til stede de rigtige steder og stifte nye relationer. Det gav for eksempel bonus,

at Væksthus Midtjylland kendte til ScreenTicket, da DR Penge ringede til væksthuset for at få kontakt med virksomheder, der fik nej til lån hos banker.

ScreenTicket kom på skærmen i den allerbedste sendetid.

- Kort efter blev vi kontaktet af fire interessante investorer, heriblandt Foreningen Energi Horsens, der sammen med Østjysk Innovation skød fire millioner kroner ind i virksomheden, siger Sead Bajrovic.

3.4.2 Proof of concept

Initiativet med proof of concept-finansiering til offentlige forskningsinstitutioner har eksisteret i sin nuværende form siden 2007. Formålet er at fremme kommerialisering af forskningsresultater.

Rådet har i perioden 2007-2012 bevilget i alt 133,7 millioner kr. til proof of concept-finansiering ved offentlige forskningsinstitutioner, heraf 76,2 millioner kr. til perioden 2010-2012.

Proof of concept-konsortier

Midlerne er efter udbud fordelt på to tværinstitutionelle konsortier i Øst- og Vestdanmark, der råder over hver sin pulje til medfinansiering af proof of concept-projekter.

Medlemmer af Østkonsortiet:
 Danmarks Tekniske Universitet
 Københavns Universitet
 Region Hovedstaden
 Statens Seruminstitut

Medlemmer i Vestkonsortiet:
 Aarhus Universitet
 Aalborg Universitet
 Syddansk Universitet

Proof of concept-formål

Proof of concept-midlerne kan af institutionerne anvendes til at dokumentere og modne tidlige opfindelser fra forskningen frem til et stadie, hvor det er muligt at tiltrække private markedsinvestorer. Herunder kan de benyttes til at frikøbe forskere fra andre forpligtelser, så de i en periode kan koncentrere sig om at udvikle egne opfindelser.

Midtvejsevaluering 2009

En ekstern midtvejsevaluering er gennemført omkring årsskiftet 2008/2009. Evalueringen påpeger, at initiativet overvejende er kommet godt fra start, men også at der er behov for en række justeringer. Navnlig er der behov for at skærpe det kommercielle fokus i de projekter, der igangsættes, og behov for at hæve det hidtidige tilskudsloft på 750.000 kr. for nogle projekter.

På baggrund af midtvejsevalueringen er ordningen justeret under den seneste udmøntning af midler for 2010-2012.

Status for antallet af igangsatte, gennemførte og videreførte projekter

Efter første kvartal 2010 rapporterede de deltagende institutioner om i alt 87 igangsatte og 31 afsluttede projekter, hvoraf 14 er videreført med finansiering fra innovationsmiljøer, private virksomheder eller fonde, eller har ført til overdragelse af IPR eller anden kommerciel udnyttelse af opfindelsen.

3.4.3 Opfinderrådgivningen

Opfinderrådgivningen hjælper opfindere med at undersøge, om en idé virkelig er ny og unik, samt om der er et marked for den. Opfindere kan endvidere få sparring i forhold til udvikling af prototyper samt at identificere og tage kontakt til en virksomhed, der kan tænkes at købe rettighederne til at nyttiggøre opfindelsen.

Der blev foretaget en ekstern evaluering i 2008, som viste, at Opfinderrådgivningens samarbejdspartnere har en positiv oplevelse af samarbejdet. Næsten 2/3 af brugerne oplevede rådgivningens indledende vejledning som værdifuld for arbejdet med deres idé, og to ud af tre brugere, der modtog uddybende vejledning, fik styrket kommercialiseringen af deres opfindelser. Dog er der også behov for omstrukturering af områder og styrkelse af de enkelte ydelser.

Opfinderrådgivningen 2009-2012

I seneste udbud i 2009 er ordningen blevet styrket med en forbedret og mere struktureret rådgivningsproces, herunder også et online selvhjælpsværktøj. Målgruppen og markedsføring af ordningen er i højere grad rettet mod at indbefatte forskere og studerende ved videregående uddannelser. Som et vigtigt nyt element tilbydes mindst 10 udvidede rådgivningsforløb pr. år, hvor opfinderrådgivningen med en indsats på op til 150 timer pr. sag kan bringe særligt perspektivrige opfindelser frem til kommercialisering. Endvidere vil opfinderrådgivningen, med en række aktiviteter, blandt andet for studerende og virksomheder, udbrede kendskabet til samarbejde om kommercialisering ved hjælp af licensaftaler.

Status for 2009

I 2009 var der 3008 henvendelser, 563 studerende som deltog i undervisningsforløb (min. 1 dag) samt indgået 4 licensaftaler.¹

Teknologisk Institut har via udbud fået opgaven med at være operatør på Opfinderrådgivningen i perioden 2009-2012.

¹ Idet udbuddet var i 2009, dækker tallene kun de sidste to kvartaler.

>

Eva Berneke

>

Peter Viereck

4. Udvalg af effektanalyser fra 2009

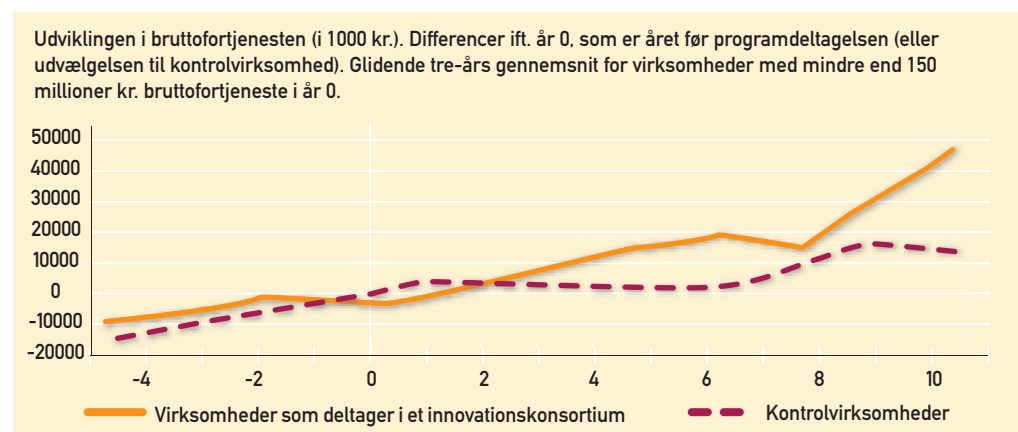
4.1 Effekttanalysen af innovationskonsortier

Effekttanalysen er gennemført af Centre for Economic and Business Research (CEBR) og afdækker innovationskonsortiernes potentielle effekter for de deltagende virksomheder. Ved hjælp af registerdata følger analysen væksten i 220 virksomheder, som har deltaget i et eller flere konsortier i løbet af perioden 1995-2002. Der har tidligere været gennemført en effektmåling af innovationskonsortier i 2008, som viste, at der er signifikante løneffekter for de deltagende forskere, men der var ikke signifikante effekter på bruttofortjenesten eller værditilvæksten i virksomhederne. Denne analyse så alene på effekten i virksomheder og for forskere på et enkelt år nemlig 2004. Den nye analyse ser på effekterne over en længere tidsperiode, da der nu er data til rådighed for virksomhederne frem til 2007. Væksten i virksomhederne analyseres i den nye analyse gennem to indikatorer: bruttofortjeneste og beskæftigelse. Væksten i bruttofortjeneste og beskæftigelse følges før og efter indtrædelse i konsortiet.

Gruppen af deltagende virksomheder sammenlignes med en gruppe af kontrolvirksomheder, som ikke deltager, men som ligner de deltagende virksomheder i størrelse, branche, alder og region. Ud fra antagelsen om at udviklingen i bruttofortjeneste og beskæftigelse ville være symmetrisk i de to grupper ved fraværet af ordningen, kan differencen mellem de to gruppers udvikling fortolkes som ordningens direkte effekt for de deltagende virksomheder.

Analysens resultater kan sammenfattes som følger: Mindre virksomheder, som har deltaget i et innovationskonsortium, har oplevet større vækst i bruttofortjenesten og i antallet af medarbejdere end virksomheder i kontrolgruppen, der ikke har deltaget.

Disse resultater er robuste overfor, at der korrigeres for væksten inden programdeltagelsen og korrigeres for udviklingen i væksten i kontrolgruppen. Resultaterne afhænger dog af størrelsen af de virksomheder, som betragtes. For eksempel er den potentielle effekt på bruttofortjenesten signifikant på et 5 % niveau for deltagervirksomheder, der havde under 150 mio. kr. i bruttofortjeneste året før programdeltagelsen. Totaleffekten på bruttofortjenesten kan estimeres til ca. 20 mio. kr. over en tiårs horisont. Der er endvidere signifikant positive potentielle beskæftigelseseffekter for virksomheder, der havde mindre end 150 medarbejdere året før programdeltagelsen.

Kilde: CEBRs Beregninger på basis af data fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen og Experian A/S

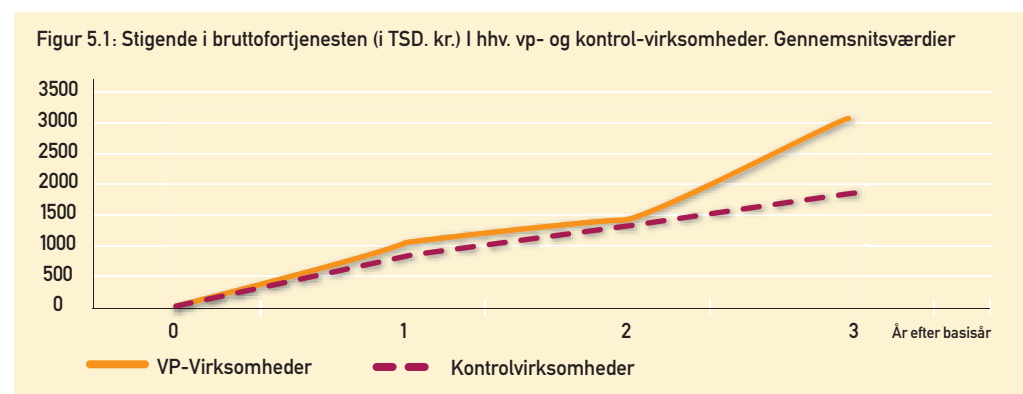
Resultat for bruttofortjeneste er robust overfor ændringer i dataopsætning og overfor at man bruger virksomheder, hvis ansøgning om statslig medfinansiering af deltagelsen i et innovationskonsortium ikke blev imødekommet, som alternativ kontrolgruppe. Resultatet for beskæftigelsesvæksten viser sig derimod ikke at være robust overfor at bruge denne alternative kontrolgruppe og må dermed fortolkes med større forsigtighed.

4.2 Effektmåling af videnpilotordningen

Denne effektmåling af videnpilotordningen er ligeledes gennemført af Centre for Economic and Business Research (CEBR) ved CBS. Den søger at afdække videnpilotordningens potentielle effekter for de deltagende virksomheder. I modsætning til innovationskonsortiumordningen, som har fungeret siden 1995, har videnpilotordningen kun eksisteret siden 2005. Derfor er antallet af afsluttede forløb for virksomhederne med tilhørende tidsserier og observationer af bruttoværditilvækst, beskæftigelse mv. relativt begrænset. Af samme årsag er resultaterne ikke tilsvarende signifikante som i innovationskonsortium-analysen.

Hovedresultaterne af videnpilot-effektmålingen er:

- > Over en treårig periode, der starter i året før virksomhedens deltagelse i videnpilotordningen, har de deltagende firmaer i gennemsnit forøget deres årlige bruttofortjeneste med 1,1 mio. kr. i forhold til kontrolgruppen – se figuren nedenfor

- > Firmaer, der deltog i ordningen, oplevede ikke højere vækst i antal ansatte i forhold til kontrolgruppen
- > De gennemsnitlige lønudgifter for de deltagende virksomheder forøgedes med 24.000 kr. på årsbasis i forhold til kontrolgruppen
- > For gruppen af videnpilot-virksomheder oplevedes i forhold til kontrolgruppen en lavere andel af virksomhederne at blive lukket

For at undersøge, hvorvidt firmaerne alligevel ville have ansat en højtuddannet medarbejder uanset tilskudet til en videnspilot, undersøgte forskerne de virksomheder, der havde fået afslag på deres ansøgning. Af disse havde kun en tredjedel efter afslaget alligevel ansat en højtuddannet medarbejder, hvilket styrker konklusionen om, at ordningen har en reel effekt også på de mindre virksomheders personalesammensætning.

Undersøgelsen er foretaget med videnskabelige økonometriske metoder og har positive konklusioner for virkemidlet. Det skal dog bemærkes, at der ikke på nuværende tidspunkt kan påvises signifikante effekter. Med de begrænsninger der er i datatidsserierne og antallet af observationer, er det ikke muligt at afgøre, om resultaternes skyldes, at der ikke er signifikante effekter, eller om analysen er gennemført for tidligt i forhold til at opsamle og vurdere de samlede effekter i virksomhederne af et videnspilot-forløb. Det burde forventes det, at der kan opnås signifikante effekter for videnspilotvirksomheder øges over tid. Dette skyldes dels, at de positive effekter af videnspilotens arbejde for virksomheden øges over tid, dels fordi et højere antal afsluttede videnspilotprojekter at undersøge vil give en endnu højere datasikkerhed. Der foretages en repetition af analysen om 2-3 år.

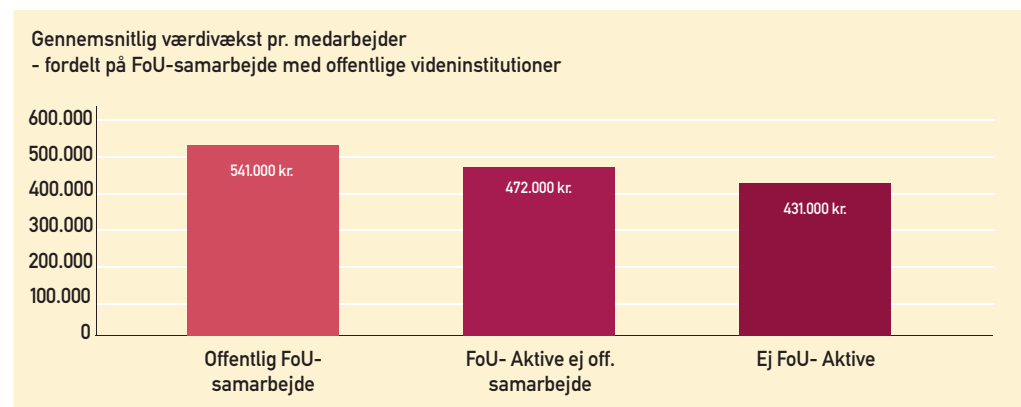
4.3 Effektmåling af erhvervslivets forskning, udvikling og innovation

Forsknings- og Innovationsstyrelsen har i et tæt samarbejde med Center for Forskningsanalyse ved Aarhus Universitet og DAMVAD med bidrag fra Danmarks Statistik lavet en større analyse af de privat- og samfundsøkonomiske effekter af virksomhedernes forskning, udvikling og innovation. Analyserne ser blandt andet på, hvad effekten af virksomheders investeringer i forskning, udvikling og innovation er på deres produktivitet. Endvidere gennemføres for første gang en analyse af den samfundsøkonomiske effekt af virksomhedernes investeringer i FoU i Danmark. Der er tale om den hidtil mest omfattende analyse af danske data, og alle analyserne viser signifikante resultater. Resultaternes robusthed er desuden blevet testet via forskellige metoder og sammenlignet med internationale studier på området.

Virksomheder med FoU-aktiviteter oplever gennemsnitlig 9 pct. højere produktivitet per medarbejder end innovative virksomheder, der ikke forsker eller udvikler. Innovative virksomheder har i gennemsnit 6 pct. højere produktivitet per medarbejder end virksomheder, der hverken innoverer eller forsker og udvikler. Det gælder for alle brancher, at de FoU-aktive virksomheder gennemsnitlig har en højere produktivitet per medarbejder end ikke FoU-aktive virksomheder. Forskellene er størst blandt fremstillingsvirksomheder, hvor de FoU-aktive har en produktivitet per medarbejder, der er 23 pct. højere end ikke FoU-aktive virksomheder. Forskellen inden for vidensservicebrancherne er 7 pct., hvilket skyldes, at ikke FoU-aktive virksomheder inden for vidensservice i forvejen har et højt produktivitetsniveau.

FoU-aktive virksomheder, der samarbejder med offentlige videninstitutioner, har gennemsnitlig 15 pct. højere produktivitet per medarbejder end FoU-aktive virksomheder, der ikke samarbejder.

Kilde: Produktivitetseffekter af erhvervslivets forskning, udvikling og innovation, Forsknings- og Innovationsstyrelsen 2009

Den gennemsnitlige FoU-aktive virksomhed får en marginal merværditilvækst på 66 pct. af at øge deres investeringer i FoU. Tilsvarende oplever den gennemsnitlige innovative virksomhed, at en ekstra krone investeret i innovation giver et marginalt afkast på 30 pct.

Denne rapport er den første danske rapport, der viser de samfundsøkonomiske effekter af virksomhedernes investeringer i FoU. Øgede investeringer i FoU betyder samfundsøkonomiske effekter i form af vækst, beskæftigelse og velfærd. De samfundsøkonomiske effekter af en permanent stigning i erhvervslivets investeringer i FoU på 5,5 mia. kr. – for at nå Barcelonamålsætningen i 2010 - slår for alvor igennem efter fem år, hvor:

- > Beskæftigelsen i stiger med op til 30.000
- > BNP stiger med op til 2 pct.
- > Produktiviteten vil stige med op til 1,2 pct.

Virksomhederne har positive produktivitetseffekter af deres FoU-investeringer uanset, om disse finder sted i Danmark eller i udlandet. Placeringen af forsknings- og udviklingsaktiviteterne er ikke ligegyldig, idet Danmark på mellemlang og langt sigt får positive samfundsøkonomiske produktivets- og velfærdseffekter, hvis virksomhederne vælger at investere i Danmark.

Analyserne anvender værditilvækst som mål for produktivitet. Danmarks Statistik definerer værditilvækst som virksomhedernes omsætning plus andre driftsindtægter minus forbrug af varer og tjenester, dvs. virksomhedernes produktion fratrukket forbrug til produktion. I analysen bruges produktivitet per medarbejder for at kunne sammenligne virksomhederne på tværs af branche og virksomhedsstørrelse.

Datamæssigt er der tale om den hidtil mest omfattende danske undersøgelse af virksomhedernes investeringer i forskning, udvikling og innovation. Resultaterne bygger på data fra erhvervslivets forsknings- og udviklingsstatistikker fra 1997 til 2005 og virksomhedsdata fra Danmarks Statistik fra 1998 til 2006. Desuden inddrages innovationsstatistikkerne fra 2000, 2004 og 2006. Data omfatter 2.694 FoU-aktive virksomheder og 9.558 ikke FoU-aktive virksomheder i perioden 1997-2005. Virksomhederne er udvalgt fra FoU-statistikkerne, har mere end 10 ansatte, og hvor det har været muligt at matche med virksomhedsdata hos Danmarks Statistik.

Bevillingsoversigt

I nedenstående tabel findes en opgørelse over forbruget af bevillinger i 2009 for de initiativer, hvor administrationen er henlagt til rådet.

Bevillingsoversigt for RTI 2009		Mio. kr.
Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter		308
Innovationsmiljøer		215
Innovationskonsortier		142
Innovationsnetværk		97
ErhvervsPhD'er		111
Åbne midler		21
Proof of concept		25
Innovative universiteter		27
Videnpiloter		13
Videnkupon		36
Forskningskupon		15
MatchMaking		7
EU-forprojekter		6
Internationalt samarbejde (Især Eurostars, AAL og Artemis)		24
I alt		1.046

>

Bilag 1. Oversigt over evaluering og analyser i 2009

Rådet og Forsknings- og Innovationsstyrelsen har i 2009 udgivet 29 publikationer om innovation.

Oversigten er opdelt i årsrapporter, debatpjecer og strategier mv. fra Rådet, samt analyser og evalueringer af rådets arbejde fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen.

Debatpjecer og strategier

- > Styrket kommerialisering af forskningsresultater
- > Strategi for GTS-nettet 2010-2015

Udgivne rapporter fra RTI:

- > Årsberetning for 2008 for Rådet for Teknologi og Innovation
 - > RTI: 01/2009
- > Resultater af InnovationDanmark 2007-2010: 2. halvår 2008
 - > RTI: 02/2009
- > Styrket videnspredning og innovation - GTS-strategi
 - > RTI: 3/2009
- > Resultater af InnovationDanmark 2007-2010: 1. halvår 2009
 - > RTI: 4/2009

Udgivne publikationer fra FI

- > Effektmåling af innovationsmiljøernes støtte til danske iværksættere
 - > Innovation: Analyse og evaluering 01/2009
 - > Rammer for innovativ IKT-anvendelse – erfaringer fra Den Regionale IKT-satsning
 - > Innovation: Analyse og evaluering 02/2009
 - > Analyse af forsknings- og udviklingssamarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner
 - > Innovation: Analyse og evaluering 03/2009
 - > International Evaluation of the Danish GTS-system – A step beyond
 - > Innovation: Analyse og evaluering 04/2009
 - > Proof of concept-finansiering til offentlige forskningsinstitutioner - Midtvejsevaluering
 - > Innovation: Analyse og evaluering 05/2009
 - > Mapping of the Danish knowledge system with focus on the role and function of the GTS-net
 - > Innovation: Analyse og evaluering 06/2009
 - > International Comparison of Five Institute Systems
 - > Innovation: Analyse og evaluering 07/2009
 - > Review of science and technology foresight studies and comparison with GTS2015
 - > Innovation: Analyse og evaluering 08/2009
 - > Analyse af små og mellemstore virksomheders internationale FoU-samarbejde
 - > Innovation: Analyse og evaluering 09/2009
 - > Ikt-anvendelse og innovationsresultater i små og mellemstore virksomheder
 - > Innovation: Analyse og evaluering 10/2009
-

- > Virksomhedernes alternative strategier til fremme af privat forskning, udvikling og innovation
 - > Innovation: Analyse og evaluering 11/2009
- > Rådet for Teknologi og Innovation måler sin indsats inden for metrologi i perioden 2007-2009
 - > Innovation: Analyse og evaluering 12/2009
- > Kommersialisering af forskningsresultater - Statistik 2008
 - > Innovation: Analyse og evaluering 13/2009
- > Erhvervslivets forskning, udvikling og innovation i Danmark 2009 – Den økonomiske krises betydning
 - > Innovation: Analyse og evaluering 14/2009
- > Finanskrisens påvirkning på IT-startups
 - > Innovation: Analyse og Evaluering 15/2009
- > Universiteternes Iværksætterbarometer 2009
 - > Innovation: Analyse og evaluering 16/2009
- > Kortlægning af iværksætter- og entreprenørskabsfag ved de 8 danske universiteter - 2009
 - > Innovation: Analyse og evaluering 17/2009
- > The Gazelle Growth Programme – Mid Term Evaluation
 - > Innovation: Analyse og evaluering 18/2009
- > Nye former for samarbejde om privat forskning, udvikling og innovation - midtvejsevaluering af åbne midler
 - > Innovation: Analyse og evaluering 19/2009
- > Innovationsagenter - Nye veje til innovation i små og mellemstore virksomheder. Erfaringer fra midtvejsevaluering af pilotprojektet Regionale Innovationsagenter
 - > Innovation: Analyse og evaluering 20/2009
- > Forskning, udvikling og innovation i små og mellemstore virksomheder - erfaringer fra midtvejsevaluering af videnkuponer
 - > Innovation: Analyse og evaluering 21/2009
- > Dansk innovationspolitik 2009 – Den økonomiske krises betydning for fremme af erhvervslivets forskning, udvikling og innovation
 - > Innovation: Analyse og evaluering 22/2009
- > Serviceinnovation og innovationsfremmesystemet
 - > Innovation: Analyse og evaluering 23/2009
- > Performanceregnskab for Forsknings- og Innovationsstyrelsens innovationsnetværk 2009
 - > Innovation: Analyse og evaluering 24/2009
- > Performanceregnskab for innovationsmiljøerne 2009
 - > Innovation: Analyse og evaluering 25/2009

Årsberetning for Rådet for Teknologi og Innovation 2009

Et af Rådet for Teknologi og Innovations kerneområder er at fremme virksomhedernes vækst gennem samarbejde om forskning, udvikling og innovation.

Rådet arbejder med, at:

- > Understøtte virksomhedernes vækst, innovationsevne og innovationsaktiviteter samt sikre en effektiv spredning og kommercialisering af nye forskningsresultater, viden, ideer i erhvervslivet – herunder at fjerne barrierer herfor.
- > Bidrage til at udvikle af det system af aktører, institutioner og virkemidler, der står for implementeringen af innovationspolitikken. Innovationssystemets indretning og virkemåde kan påvirkes gennem den førte innovationspolitik.

Rådet har i 2009 blandt andet arbejdet med følgende områder:

- > Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter
- > Innovationskonsortier
- > ErhvervsPhD
- > Innovationsprojekter (nationale og internationale)
- > Innovationsnetværk
- > Videnpiloter
- > Teknologioverførsel

Årsberetningen beskriver de programmer og aktiviteter, som Rådet har arbejdet med i 2009